

Міжнародна науково-методична конференція у Вінниці: коментар освітянина

Конференція «Злочини тоталітарних режимів в Україні: науковий та освітній погляд» від попередніх відрізнялася не тільки тематикою, але й оригінальним форматом її проведення. І справа не тільки в тому, що до участі в цій конференції були запрошені відомі в Україні та поза її межами вчені, які вивчають малодосліджені сторінки історії Голодомору чи Голокосту. В роботі конференції взяли участь молоді науковці, які працюють над вивченням несподіваних та оригінальних аспектів цих тем. І навіть якщо б після кожної сесії не передбачався виступ диспутанта, уникнути жвавого обговорення та дискусій навряд чи б вдалося. Адже кожен виступ дозволяв учасникам поглянути на історію зовсім з непередбачуваного ракурсу. Варто тільки згадати, скільки питань викликали виступи Анастасії Рябчук «Нацистська політика щодо бездомних і так званих “асоціалів”», Вікторії Суковатої «Історія як пам'ять поколінь: виживання, спротив та гендерна ідентифікація в усних історіях українських жінок, які пережили війну». Не менш важливо, що у освітян, а серед них переважно були практикуючі вчителі історії, було повне право надати власні коментарі та своє бачення вивчення цієї теми в школі.

Діалог між освітянами та науковцями став корисним для обох сторін. І якщо для науковців було цікаво дізнатися про те, як результати їхніх наукових пошуків та досліджень інтегруються в навчально-виховний процес, то для вчителів деякі із обговорюваних тем на конференції стали викликом, який потребує відповіді під час викладання історії Голокосту в школі. Однією з таких тем стала доповідь д-ра Карела Беркгофа «Бабин Яр у західній кінематографії» та питання адресоване присутнім на конференції викладачам історії «Як використовувати подібні відеоматеріали у викладанні історії?». Варто зауважити, що подібна проблема зовсім не піднімається в процесі використання художніх відеоматеріалів на уроках історії. І якщо питання невідповідності художніх фільмів історичним фактам так чи інакше обговорюється в руслі розвитку критичного мислення учнів, то психолого-педагогічний аспект цієї проблеми залишається нерозробленим у методиці.

Не менш важливою була спроба задати напрями порівняльного аналізу геноцидів, що відбулися на території України. Це власне те, що сьогодні не вистачає самому процесу навчання історії в школі, адже фактологічний виклад вже не в змозі задовольнити ні самих вчителів, які змушені до нього вдаватися за браком концептуальної методології навчання історії, так і учнів, потребуючих осмислення історії, а не її повідомлення.

Організатори семінару, вже традиційно, надали можливість учасникам конференції побувати на місці подій, пов'язаних з тематикою семінару. Заступник директора Державного архіву Вінницької області Фаїна Винокурова виявилася справжнім глибоким знавцем трагічних сторінок місцевої історії.

Можна з великою впевненістю стверджувати, що черговий семінар організований Українським центром вивчення історії Голокосту дозволив його учасникам не тільки обговорити актуальні й недосліджені сторінки історії Голокосту, а й намітити подальші напрямки роботи над цією темою як науковцям так і освітянам.

*Дмитро Десятов,
вчитель історії, Миколаївська область*